

Thuis bij Gloria Monserez

"Een warm dorp om op te groeien"

MAG.

#103
LENTE 2025

VLAAMS-BRABANT

Fietsen over pelgrimswegen
Tussen Diest en Scherpenheuvel

Waarnaartoe deze zomer?
Naar het provinciedomein natuurlijk!

Inzoomen op het Pajottenland
Samen met 143 bijensoorten

**VLAAMS-
BRABANT**

de provincie, jouw streekmotor

6

Fietsen over pelgrimswegen

Tussen Diest en Scherpenheuvel

9

12

20

22

Het verleden ligt onder je voeten

Archeologische vondsten
in Vlaams-Brabant

8

**VLAAMS-
BRABANT**

Een nieuw hoofdstuk

Enkele maanden geleden is de nieuwe legislatuur van start gegaan, en inmiddels zijn de deputatie en onze provinciale administratie hard aan het werken aan een nieuw meerjarenplan voor 2026 – 2031. Hiermee wordt een nieuw hoofdstuk geschreven voor onze provincie, waarbij er vooral zal worden ingezet op de ondersteuning van de 63 lokale besturen in Vlaams-Brabant. Volledig terecht, want die lokale besturen vormen de hoeksteen van ons bestuurlijk landschap. Zij staan het dichtst bij de bevolking en zetten zich daar volop in voor het welzijn en de welvaart van onze gemeenschappen.

Nu de lente ook is begonnen, is het tijd om even stil te staan en te genieten van de langere dagen en de frisse buitenlucht. Het perfecte moment om eens te onthaasten en te ontdekken wat voor moois onze provincie te bieden heeft. Ook Vlaams-Brabant komt in het voorjaar tot leven, met uitgestrekte natuur, levendige dorpsfeesten en een breed scala aan culturele en recreatieve activiteiten. Maar vooral de mensen zijn belangrijk, want het zijn de ontmoetingen, de gedeelde momenten en de beleefde verhalen die onze provincie écht maken tot wat ze is.

Ik wens je alvast een mooie en deugddoende lente toe!

Jan Spooren

Gouverneur van Vlaams-Brabant

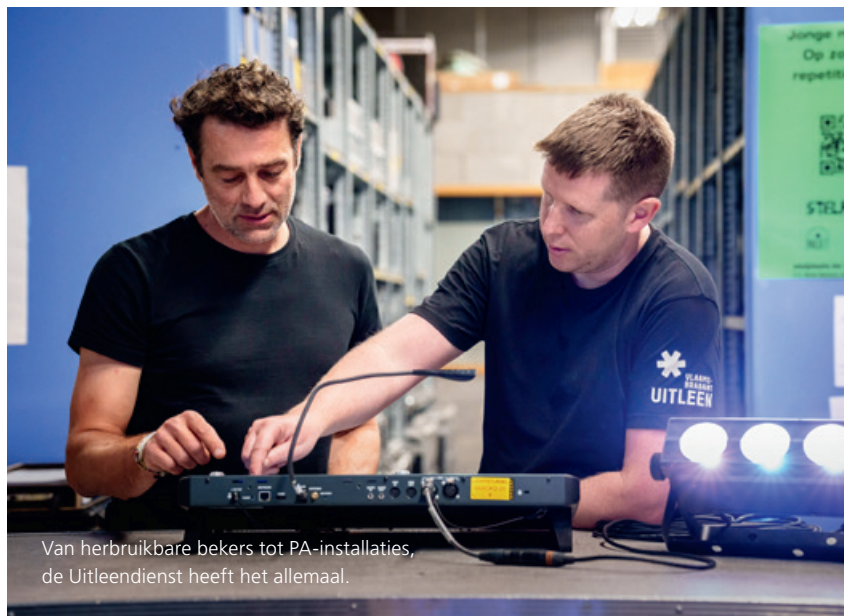
- 4 Vlms-Brbnt kort
- 6 Pelgrimswegen
- 8 Archeologie
- 9 Gloria Monserez
- 12 Provinciedomeinen
- 15 Kalender
- 16 Brainphonics
- 18 Zoom in
- 20 Bijenplan
- 22 Pajottenland
- 26 Medewerker in de kijker
- 28 Fietzers
- 30 Vraag van de lezer
- 31 Favoriet plekje

REALISATIE Bridgeneers | **FOTOGRAFIE** Provincie (p. 3, 4, 5, 6, 8, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 28, 30), Dirk Lembrechts (p. 6), Lander Loeckx (p. 3, 7), Maarten Drybooms (p. 15), David De Koninck (p. 15), Brainphonics (p. 16, 17), Jokko (p. 1, 2, 9, 10, 11), Jens D'Haeseleer (p. 21), Marco Mertens (p. 22, 23, 24, 26, 27), Nick Luyckx (p. 25), Chiel Habils (p. 31, 32) | **VU** Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven | **REDACTIEADRES** Provincie Vlaams-Brabant, communicatiedienst, Provincieplein 1, 3010 Leuven
CONTACT ☎ 016 26 70 00 @ info@vlaamsbrabant.be
🌐 www.vlaamsbrabant.be 📘 facebook.com/VlaamsBrabant
📱 @vlaamsbrabant |

De gegevens worden verwerkt conform de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming van 24 mei 2016 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor vragen mail @ persoonsgegevens@vlaamsbrabant.be

KORT

Van herbruikbare bekers tot PA-installaties, de Uitleendienst heeft het allemaal.

Jouw uitstapje begint hier!

Op pad in eigen provincie? Een goed idee, want hier valt zoveel te beleven. Je kan prachtige wandelingen maken in dé wandelprovincie, of een toffe fietstocht of sportieve gravelroute, een culinaire ontdekking doen of culturele pracht bewonderen. De vernieuwde website van Visit Vlaams-Brabant is jouw houvast met massa's inspiratie, tips en praktische info. De bijna 400 kant-en-klare wandelingen en wel 100 fietsroutes zijn gratis te downloaden en je kan meteen op weg.

Meer info?

www.visitvlaamsbrabant.be

Uitleendienst Vlaams-Brabant

Klinken met herbruikbare glazen

Herbruikbare bekers op jouw evenement? Ontleen ze bij de Uitleendienst van Vlaams-Brabant! Na elke uitleenbeurt ondergaan de al afgewassen bekers een extra reinigingsbeurt door een professionele firma. Zo ben je zeker dat alle bekers proper zijn en klaar voor gebruik. Je vindt er een gamma bekers voor warme en koude dranken, en nu ook herbruikbare wijn- en champagneglazen.

De collectie uitleenmateriaal is trouwens heel uitgebreid. Van professioneel PA-materiaal en kant-en-klare fuifpakketten tot podia en spelmaten, banners en projectoren en veel meer. Alles wat jouw vereniging, school of openbare dienst af en toe nodig heeft en niet zelf hoeft aan te schaffen.

Registreer je op de website, sprokkel je materiaal samen in de online catalogus en het staat netjes voor je klaar aan één van de drie uitleenbalies:

• Uitleenbalie in Leuven

Provincieplein 1
3010 Leuven
016 26 76 91
Uitleenbalie.leuven
@vlaamsbrabant.be

• Uitleenbalie in Asse (PIVO)

Poverstraat 75
1731 Asse
02 454 82 41
Uitleenbalie.asse
@vlaamsbrabant.be

• Uitleenbalie in Bekkevoort

Staatsbaan 241 C
3460 Bekkevoort
013 78 58 41
Uitleenbalie.bekkevoort
@vlaamsbrabant.be

Meer info?

www.vlaamsbrabant.be/uitleendienst

Welkom in Halle

Anderstaligen maken hun eigen magazine in het Nederlands

Heb je de eerste editie van Welkom in Halle al gelezen? Dit nieuwe magazine werd geschreven door een redactieteam van anderstalige cursisten van Crescendo CVO: mensen uit Turkije, Nigeria en Belgen met wortels in Marokko en Congo. Het brengt in korte en geïllustreerde artikels in eenvoudig Nederlands interviews met andersstaligen, agentatips en informatie over toffe plekken. Boeiend en leerrijk voor de lezers én de redacteurs.

De stad Halle kreeg ondersteuning en een subsidie van 2.500 euro van de provincie Vlaams-Brabant voor dit project. Het is niet het eerste magazine van

en voor anderstaligen in het Nederlands in onze provincie. Dit schooljaar rolden drie nieuwe magazines van de persen: in Halle dus, maar ook in Landen en Meise. Eerder maakten anderstalige cursisten ook al magazines in Diest, Vilvoorde, Leuven en Tienen.

Ook een idee om het Nederlands in onze provincie te versterken? Check onze subsidie taalstimulering! www.vlaamsbrabant.be/taalsimulering-nederlands

Écht Vlaams-Brabant

De MAG die je nu in je handen hebt, krijgen alle inwoners van Vlaams-Brabant drie keer per jaar in de brievenbus. Er valt dan ook veel te vertellen over onze provincie. Prachtige verhalen, plekken, streekproducten en personen. Die maken Vlaams-Brabant écht Vlaams-Brabant. Daar kunnen we wel honderd magazines mee vullen. Daarom lees je deze verhalen voortaan ook in onze maandelijkse nieuwsbrief "écht Vlaams-Brabant". Bovendien geven we via deze nieuwsbrief ook heel wat fijne prijzen weg, ter viering van 30 jaar Vlaams-Brabant.

Abonneer je op de nieuwsbrief via volgende link: vlaamsbrabant.be/echt

Vlaams-Brabant, dertig en ambitieus

Na de provincieraadsverkiezingen van 13 oktober 2024 sloten N-VA, CD&V en Open VLD een akkoord om de provincie Vlaams-Brabant ook de volgende zes jaar samen te besturen. Ze schreven een beleidsplan met dertig ambities, toepasselijk voor het dertigjarige bestaan van de jongste provincie van Vlaanderen.

Met een gezond financieel beleid en een efficiënte dienstverlening investeert de provincie in projecten en initiatieven die Vlaams-Brabant sterker maken. Dat gaat over dingen die ons allemaal aangaan, zoals betaalbaar wonen, kwalitatief onderwijs, toerisme of zorg, een robuust waterbeheer of een evenwichtige ruimtelijke ordening.

Lees het beleidsplan 'Vlaams-Brabant, dertig en ambitieus' na via vlaamsbrabant.be/beleidsverklaring

TUSSEN DIEST EN SCHERPENHEUVEL

Fietsen over pelgrimswegen

Langs Vlaams-Brabantse pelgrimswegen kom je bijzondere verhalen en gebouwen tegen. En zeker op weg naar het bekendste bedevaartsoord van het land. We volgen kenners Michaël en Dirk voor een fietsroute vol bijzonder erfgoed tussen Diest en Scherpenheuvel.

Michaël. Het geboortehuis is nu een kapel, vooral tijdens examenperiodes branden er veel kaarsjes.

Maak even een korte omweg naar de kapel op de top van de Allerheiligenberg, die bezit meer dan 160 heiligenbeelden van over de hele wereld.

De kenners

Michaël Hannes
Historicus en archivaris van het kerkarchief van Scherpenheuvel

- Kent alle legendes en verhalen

Dirk Lembrechts
Monumentenwachter

- Inspecteert ons erfgoed
- Beklom de koepel van de basiliek van Scherpenheuvel

De Route langs Pelgrimswegen, zo heet de nieuwe fietsroute over de trage bedevaartswegen tussen Diest en Scherpenheuvel. Monumentenwachter Dirk Lembrechts kent de bouwkundige bijzonderheden van elke historische parel op je weg, en kerkarchivaris Michaël Hannes de religieuze verhalen en legendes. En dat zijn er wel wat! "Het devote Mariabeeldje van Scherpenheuvel waarmee alles begon? Een herder zou dat gevonden hebben aan een eik in de buurt", vertelt Michaël. "In 1603 werd die boom omgehakt en uit het hout werden tal van Mariabeeldjes gemaakt."

Te voet naar Rome

Een echte pelgrim moet zeker halt houden aan het geboortehuis van de heilige Jan Berchmans in Diest. Je weet wel, die waar zoveel colleges naar genoemd werden. In 1599 werd hij als oudste van vijf kinderen geboren in het pand De Gulden Maene.

"Als kind was Jan gefascineerd door de bedevaart naar buurstad Scherpenheuvel. Volgens de verhalen trok hij er wel vaker naartoe, zelfs met stenen in zijn schoenen", weet

Tragische toren

In Zichem volgt de fietsroute het verdwenen treinspoor van het Boemelke, het treintje dat vanaf 1894 pelgrims van het station van Zichem naar Scherpenheuvel bracht. De laatste trein bedevaarders reed uit in 1972. Niet elke pelgrim kwam immers te voet. Het treintje pufte voorbij de Maagdentoren. Een kloeki donjon, gebouwd door Reinier II van Schoonvorst in de 14de eeuw. Veel scheelde het niet of de toren stond er vandaag niet. "Tijdens het eerste bezoek van Monumentenwacht aan de donjon merkten we ernstige scheuren op", zegt monumentenwachter Dirk. "In 2005 gebeurde het onvermijdelijke: een deel van de toren stortte in. In 2015 werd de toren volledig gerestaureerd. Het ingestorte deel kreeg een hedendaagse invulling, zo zie je heel duidelijk het verschil tussen nieuw en oud."

298 sterren

De koepel van de grootste koepelkerk van de Lage Landen komt in zicht. "Met 298 sterren op de koepel", weet Dirk. "Aartshertogen Albrecht en Isabella lieten de imposante basiliek bouwen in

*"Aartshertogen
Albrecht en Isabella lieten
de imposante basiliek
bouwen in de vorm
van een zevenster,
een heilig getal."*

de vorm van een zevenster, een heilig getal. De bouw startte in 1609." "Opletten voor de keerskatten", zegt Michaël. "Keerskatten is de oude naam van de vrouwen die de bedevaarders vroeger 'besprongen als katten' om hun koopwaar, hoofdzakelijk kaarsen, te verkopen." Ze zijn dus de voorlopers van de kleurrijke kraampjes vol kaarsen, Mariabeeldjes en prullaria die deel uitmaken van de bedevaart-folklore en de stad extra sfeer geven.

De waterput van het verdwenen klooster

De waterput naast de basiliek zorgde eeuwenlang voor drinkbaar water voor

de hele buurt. De put werd in 1632 met de hand uitgegraven: liefst 60 meter diep. En je vindt er nog eentje uit de 19de eeuw achter de basiliek, op de binnenkoer van het voormalige Oratorianenklooster dat hier stond. "Achter het verdwenen klooster vind je een eigenaardig gebouw", zegt Dirk. "De geschiedenis ervan is een mysterie. Vermoedelijk werd het begin 19de eeuw als een priël gebouwd rondom de veel oudere waterput. Toen het klooster ontbonden werd, werd het omgevormd tot een landbouwbedrijf. De boer maakte van het priël een bakoven. Nog later bouwde hij ook een duiventil bovenop het gebouw."

De kerkfabriek en Monumentenwacht restaureerden de bakoven, zodat er weer broodjes en typische Scherpenheuvelse noppen gebakken kunnen worden. ✱

Route langs Pelgrimswegen 20 km

Vertrek

Grote Markt, Diest

Volg de knooppunten:

89 - 88 - 33 - 32 - 87 - 86 - 58 -
59 - 93 - 92 - 93

Meer weten?

[www.visitvlaamsbrabant.be/
route-langs-pelgrimswegen](http://www.visitvlaamsbrabant.be/route-langs-pelgrimswegen)

Monumentenwacht

Monumentenwacht Vlaams-Brabant waakt over onze waardevolle of beschermde monumenten. Zowel de bouwkundige aspecten als de interieurs. Van kerken, funerair erfgoed, windmolens en meer historische parels. Dat gebeurt dan op vraag van de eigenaar of beheerder.

Meer weten?

www.monumentenwacht.be

ARCHEOLOGISCHE VONDSTEN IN VLAAMS-BRABANT

Het verleden ligt onder je voeten

Wist je dat er onder jouw voeten een verborgen verleden te vinden is? Archeologische schatten aan informatie, die letterlijk in de ondergrond zitten te wachten om ontdekt te worden? Af en toe geeft de ondergrond haar geheimen prijs.

Kom naar de Archeologiedagen!

Ontdek het ondergrondse verleden van Vlaams-Brabant tijdens de Archeologiedagen op 23, 24 en 25 mei. Kom te weten welke erfgoedschatten er zich onder jouw voeten bevinden, over hoe archeologen te werk gaan en hoe onze voorouders leefden.

www.archeologiedagen.be

MELDERT-HOEGAARDEN

Op virtueel bezoek bij de Gallo-Romeinen

Ooit al eens over het erf van een Gallo-Romeinse boerderij gewandeld? Dat kan in Meldert, bij Hoegaarden. Al in 2013 voerde de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een archeologisch onderzoek met proefsleuven aan de Begijnenweg in Meldert. De archeologen stooten er op fundamente van Gallo-Romeinse gebouwen, afvalkuilen, aardewerk, een bronzen fibula (kledingspeld), een deursleutel en meer bijzondere artefacten.

360°-blik

Vandaag is de hele site ingericht als een land-artproject en met de hulp van je smartphone komt de hele site tot leven. Scan de QR-code en ga 1800 jaar terug in de tijd. Je vliegt als het ware in vogelvlucht door de site. Of laat je leiden door het virtuele grondplan en werp een 360°-blik rondom je.

Begijnenweg z/n,
3320 Meldert-Hoegaarden

DILBEEK

Romeinse maskers

Archeologen van het studie bureau BAAC legden op het Wolsemveld in Dilbeek een compleet villadomein bloot. Ze troffen er de fundamente aan van zes stenen gebouwen en de weggerotte of uitgetrokken funderingspalen van nog eens zeven à acht houten gebouwen.

Het hoofdgebouw was 32 meter lang en 15 meter breed. In een bijgebouw trof men een raadselachtig vloerverwarmingssysteem aan, mogelijk voor badwater of graandroog.

Decoratie

De gebouwen dateren uit de eerste helft van de 2de eeuw tot de tweede helft van de 3de eeuw. De meest opmerkelijke vondsten waren fragmenten van drie aardewerken maskers. Eén masker was nagenoeg compleet en bleek uitzonderlijk goed bewaard. Zelfs de beschilderingen bleven na bijna 2000 jaar intact. Zulke maskers werden gebruikt in het theater of tijdens optochten, maar mogelijk hingen ze hier ter decoratie aan de muur in de villa.

Bibliotheek Dilbeek,
d'Arconatistraat 1, 1700 Dilbeek
Info & inschrijvingen:
www.westrand.be/archeologiedagen

**“Onder de
Remytoren
ben ik thuis”**

Voor de televisiereeks Gloria Mundi reist ze de wereld rond. “Maar als ik op de terugweg door het raampje van het vliegtuig de Remytoren in Wijgmaal herken, voel ik me weer helemaal thuis”, vertelt Gloria Monserez.

Nog maar net maakte ze samen met Bart Peeters dromen waar in De Droomfabriek, en Gloria Monserez reist alweer samen met bekende Vlamingen naar de andere kant van de wereld. Naar het Turkse gebergte met Fatma Taspinar, naar Somalië met Bashir Abdi, of evengoed naar Nederland met Otto-Jan Ham. Elke reis is anders, maar telkens is ze blij als ze weer met beide voeten in Vlaams-Brabant staat. “Ik had nooit het gevoel dat er een thuis aan me trok”, vertelt Gloria. “Maar nu heb ik dat verlangen naar mijn dorp, mijn stad, zo erg hard gevoeld.”

Woonboot op de Vaart

Ze is geboren in Leuven en getogen in Wijgmaal. “We woonden in het huis waar mijn overgrootouders nog gewoond hebben. Toen mijn ouders scheidden – ik was amper vier jaar – kochten mijn mama en mijn stiefpapa Danny een 52 meter lang binnenvaartschip om het om te bouwen tot woonboot. Danny was zelf het kind van een schipper en heeft heel zijn jeugd op boten doorgebracht. Dus woonde ik enkele jaren op een woonboot op de Leuvense Vaart, in de schaduw van de Remytoren.”

De Chiro, jeugdhuis Impuls, Steinerschool De Zonnewijzer ... Alles lag op wandelafstand van elkaar. “Hoe vaak zijn we als tieners op warme zomerdagen niet in de Vaart gedoken?”, vraagt ze zich luidop af. “Dat mocht uiteraard niet zomaar, maar altijd stond er wel iemand van de vrienden op uitkijk. En soms waren op die onbezonnen zomerdagen ook durvers die probeerden de Remytoren te beklimmen langs de brandtrap. Ik niet, hoor. Ergens was er toch die verantwoordelijkheidszin die me tegenhield.” (lacht)

“Ons dorp was een veilige, beschermende omgeving en toch sta je hier al een beetje met beide voeten in de wereld.”

Warm microklimaat

Ze blikte met een warm gevoel terug naar haar jeugdjaren. “Wijgmaal was mijn dorp, hier heerste een soort microklimaat. Mijn oma is hier opgegroeid, net als mijn papa, nonkel en peter. Mijn ouders gingen er naar de Chiro, net als ik. Ik woonde letterlijk tussen mijn beste vriendinnen Isa en Eva. Op een dag beslisten onze ouders samen met de burens om de omheiningen in de tuin weg te nemen. We hadden dus samen één grote tuin waar altijd wel wat te doen was.”

“Ons dorp was een veilige, beschermende omgeving en toch sta je hier al een beetje met beide voeten in de wereld. Want op vijf minuten met de trein of een kwartiertje fietsen sta je van Wijgmaal in Leuven. Ik fietste vaak langs de waterkant naar de Vaartkom en het kunstencentrum OPEK. Daar deed ik mijn eerste echte ervaring op met theater en zang.”

Groeikansen

Ze volgde als prille tiener toneellessen bij Artforum in Leuven, en kwam bij het theatergezelschap fABULEUS terecht. “Ook in de Steinerschool kreeg ik veel ruimte om mijn taal te ontwikkelen en te leren spreken voor publiek.

De toren van Edouard Remy

Wist je dat de Remytoren een stukje industrieel erfgoed is? Een zekere Edouard Remy richtte in 1855 de Remyfabrieken op, gespecialiseerd in de productie van rijstzetmeel. Rond 1900 breidde het bedrijf uit met een vestiging aan het kanaal Leuven-Dijle. De voormalige silo is nu een bedrijven-centrum met moderne loftkantoren. De toren is een baken aan het kanaal, de witte letters 'Remy' op een blauwe achtergrond zijn van kilometers ver in de omgeving te zien.

De kiem was al langer gelegd door mijn ouders, die zijn allebei acteur. Maar hier in Leuven kreeg ik de kans om te groeien in wat ik graag deed. Er zijn zoveel mogelijkheden voor jongeren die zich creatief willen uiten. Kunstacademie WISPER, vzw TRILL (vroeger Artforum, red.), FABULEUS, 30CC, jongerenwerking Mijnleuven en heel wat meer organisaties werken met jongeren, kunst en cultuur."

"De plek waar ik rust vind"

Vandaag huurt Gloria een huisje in Kessel-Lo, want Leuven blijft haar thuisstad. "OPEK zal altijd de plek zijn waar ik rust vind", zegt ze. "Aan de Vaartkom, waar jongeren 's zomers verzamelen in het Sluispark om gewoon te genieten of een spelletje spikeball te spelen. De buurt is sterk veranderd de afgelopen jaren. Als tiener ging ik er met vrienden aan urban exploring doen in de oude brouwerijgebouwen. Spannend was dat. Vandaag zijn die gebouwen ingenomen door dure lofts, maar toch zijn er

ook sociale woningen en organisaties die zich inzetten opdat iedereen zich welkom voelt in Leuven, ook wie die lofts niet kan betalen."

"Ook dat is Leuven. Net als de eigennigheid van de Vismarkt en de Mechelsestraat, die vind ik heerlijk. Met winkels die je nergens anders in de stad vindt, zoals vishandel De Walvis, Elsen Kaasambacht, restaurant De Optimist, de bloemen van Mirte, de kleding van Profiel."

We wonen in een streek die we moeten koesteren, beseft Gloria. En daar werkt ze graag zelf ook aan mee. "Met vrijwilligerswerk bij OPEK, of door mijn schouders te zetten onder een project van Mijnleuven. Het doet goed zelf de handen af en toe uit de mouwen te steken. Want misschien beseffen we te weinig hoe goed we het hier hebben."

Gloria Mundi is te zien op Eén en op VRT Max. *

WAARHEEN DEZE ZOMER?

Het zomert in de provinciedomeinen

Durvers in Diest

Het nieuwe hoogteparcours in Diest staat garant voor een stevige adrenalinekick. Het is wel twaalf meter hoog, netjes verdeeld over vier niveaus met telkens elf hindernissen. Liefst 65 waaghalzen kunnen op hetzelfde moment klauteren en balanceren, hoog boven de grond. Echte durvers beklimmen de tien meter hoge klimtoren, met als apotheose de sprong in het diepe.

Je kan het hoogteparcours enkel onder begeleiding en in groep verkennen. Met je school, jeugdbeweging, of als teambuilding met je bedrijf bijvoorbeeld. Of gewoon met een groep vrienden van 10 personen. Voor durvers vanaf 1,20m

www.vlaamsbrabant.be/hoogteparcours

Voor echte speelvogels

De Speelvogel, zo doopten de kinderen de gloednieuwe speeltuin aan de rand van het bos in Provinciedomein Huizingen. De oude speeltuin was aan vervanging toe, alleen de populaire speeltoren en de kabelbaan bleven. Daar kwamen een stel houten, avontuurlijke en speelse klauter toestellen bij. Streetartkunstenaar DZIA fleurde de speeltuin op met schilderijen van bosdieren, wilde narcissen en boshyacinten.

Wandel mee met Arnout Hauben

Ken jij de wonderlijke geschiedenis van het Kasteel van Huizingen al? En van het kasteeldomein, dat nu een fraai provinciedomein is? Reportage- en podcastmaker Arnout Hauben neemt je mee op een podwalk door de geschiedenis van het domein. Je luistert terwijl je wandelt, op basis van je gps-locatie starten de audiofragmenten op het juiste moment. Boeiende materie!

Ken je Ilona al?

Maak kennis met Ilona, de nieuwe bewoner van de dierenweide van Provinciedomein Huizingen. Ze is geboren in Gooik en nog maar een goeie drie jaar oud. De verzorgers leren haar volop de kneepjes van het vak, zodat ze straks ook boomstammen uit het bos of karren vol kinderen over het domein trekt. Op termijn zal Ilona de oudere merrie Jarca vervangen als moeder van toekomstige veulens.

Afkoeling in Kessel-Lo

Met de voeten in de Spielbeek van Kessel-Lo? Dat is perfect om af te koelen op warme zomerdagen. Of flaneer rond de roeivijver, het bladerdek van de platanen zorgt voor verkoeling. Of laat je gezapig dobberen in een bootje met daarna een picknick op het gras. Gewoon genieten dus!

Luister naar Het Vinne

Tijdens je wandeling rond het Vinnemeer ontrafel je het geheim dat op de bodem rust. Jouw achtelig luisterverhaal start aan de grote uitkijktoren, daar vind je een kaart met de stopplaatsen en een QR-code naar de app die je zal leiden. Met de stemmen van onder meer Dimitri Leue, Frank Deboosere, Nic Balthazar en Saartje Vandendriessche.

Provinciedomein Halve Maan – Diest

Omer Vanaudenhovelaan 48 -
3290 Diest
www.provinciedomeinhalvemaan.be

Provinciedomein Het Vinne – Zoutleeuw

Ossenwegstraat 70,
3440 Zoutleeuw
www.provinciedomeinhetvinne.be

Provinciedomein Huizingen

Torleylaan 100,
1654 Beersel
www.provinciedomeinhuizingen.be

Provinciedomein Kessel-Lo

Holsbeeksesteenweg 21,
3010 Kessel-Lo
www.provinciedomeinkessello.be

Zwemmen in open lucht

In de zomer van 2029 zal je opnieuw kunnen plonsen in een gloednieuw openluchtzwembad in Provinciedomein Kessel-Lo. Ook in Diest wordt het bestaande bad grondig vernieuwd.

We lieten de toekomst van de waterrecreatie in de provinciedomeinen van Kessel-Lo, Diest en Huizingen grondig onderzoeken. Dat was nodig, want de zweminfrastructuur raakte verouderd en de onderhoudskosten liepen op. Nu de studie is afgerond, kiezen we resoluut voor nieuwe zwembaden.

Kessel-Lo

Het zwembad in Kessel-Lo verhuist naar de evenementenweide in het domein. Het huidige zwembad ligt immers in overstromingsgevoelig gebied. De provincie en stad Leuven onderzoeken samen of ze ook kunnen investeren in een 25-meterbad, zodat je er volwaardige baantjes kan trekken. De opening is voorzien in 2029. Het huidige, afgeleefde zwembad gaat niet meer open.

Diest

Je kan deze zomer nog wel zwemmen in Provinciedomein Halve Maan in Diest. In 2028 gaat het bad dicht voor een grondige vernieuwing. Er blijven verschillende zwemzones, ook het strand blijft, en er komt een ligweide in gras bij. Ook deze heropening is voorzien in 2029.

Huizingen

Het openluchtzwembad van Provinciedomein Huizingen ging al drie jaar geleden dicht. We werken aan een masterplan voor het hele domein. Hierin wordt ook bekeken welke vorm van waterrecreatie op welke locatie kan ingericht worden. Dat plan verwachten we in het voorjaar van 2026.

KALENDER

18 MEI

Samen dieren en tuinieren

Afspraak in het Provinciedomein Kessel-Lo voor een toffe en creatieve dag vol dieren- en tuinworkshops.

Leer omgaan met een Brabants trekpaard en haal je diploma, krijgt tips om van je tuin een coole én koele tuin te maken vol biodiversiteit, maak een pootafdruk van je huisdier ... En tussen al die workshops door gonst het van muziek, grappige animatie, demonstraties van ambachten, spelletjes, een quiz, een plantenruilbeurs en veel meer.

www.provinciedomeinkessello.be

7, 8 EN 9 JUNI Vaderdag op de boerderij

Onze land- en tuinbouwers zorgen ervoor dat ons bord dagelijks gevuld is met lekkere en verse voeding. Benieuwd hoe ze daarin slagen?

Maak kennis met het landbouwbedrijf om de hoek én maak van Vaderdag een uniek en leuk familiemoment.

www.bezoekdeboer.be/vaderdag

7 JULI

- Provinciedomein Halve Maan -

Wilke bijen-wandeling

Trek je stapschoenen aan en speur mee naar de wilde bijen in het Provinciedomein Halve Maan in Diest. De gids vertelt je alles over de levenswijze van deze pluizige insecten en hun relatie met bepaalde planten. Het vertrek is om 14 uur.

www.provinciedomeinhalvemaan.be

5, 11 EN 13 JULI Wandel de Vlaamse feestdag in

Vier de Vlaamse feestdag door op pad te gaan in eigen streek. Je hebt de keuze uit zes uitgestippelde tochten.

- **Zaterdag 5 juli:** wandeling in Sint-Pieters-Leeuw en Bekkevoort.

- **Vrijdag 11 juli:** wandeling in Landen en Halle.

- **Zondag 13 juli:** wandeling in Lennik en Glabbeek

Deelnemen is gratis maar vooraf inschrijven is nodig. Schrijf je in via www.visitvlaamsbrabant.be/vlaamsefeestdagwandelingen

VAN 7 TOT 11 JULI

- Provinciedomein Halve Maan -

Op beversafari

Trek bij valavond mee op beversafari in het Webbekoms Broek. Je gaat op zoek naar beverdammen en burchten, en ligt op de loer op plaatsen waar het diertje graag vertoeft. Met wat geluk kan je hem observeren tijdens zijn avondlijke activiteiten. Elke avond van 19 tot 22.30 uur, vertrek aan het bezoekerscentrum Webbekoms Broek.

www.provinciedomeinhalvemaan.be

27 JUNI, 25 JULI,
29 AUGUSTUS,
26 SEPTEMBER

- Provinciedomein Het Vinne -

Proeven op de Vinnemarkt

Kom op de laatste vrijdag van de maand lokale producten proeven en kopen op het fraaie binnenplein van de Vinnehoeve in Zoutleeuw. De gepassioneerde streekproducenten geven er heel graag een woordje uitleg bij.

www.provinciedomeinhetvinne.be

BRAINPHONICS: EEN GEHOORTEST ZONDER DAT JE ER IETS VOOR MOET DOEN

“We kijken naar je hersenen en weten wat je hoort”

Hoe meet je bij heel jonge kinderen wat ze horen en hoe goed ze spraak verstaan? Met een klassieke gehoortest lukt dat niet. Maar onderzoekers van de KU Leuven ontwikkelden een innovatieve technologie die hersengolven meet. Via hun spin-offbedrijf Brainphonics brengen ze deze baanbrekende methode naar ziekenhuizen, audiologen en hoorcentra.

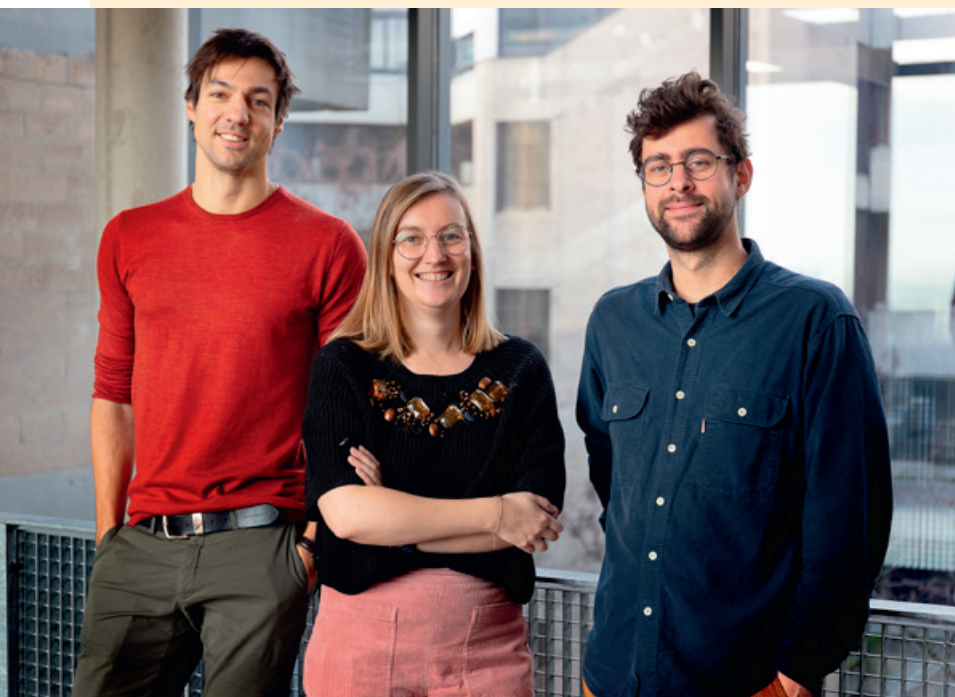
De nieuwe technologie, de CORGEE-gehoortest, is het resultaat van tien jaar fundamenteel onderzoek aan de KU Leuven. “We onderzochten hoe onze hersenen spraak verwerken,” vertelt ingenieur Ben Somers. “We ontdekten dat je uit iemands hersengolven vrij nauwkeurig kan afleiden hoe goed spraak binnenkomt en verwerkt wordt. Dat biedt veel meer informatie dan de traditionele gehoortest, want die meet enkel of iemand geluid hoort, niet of hij het ook verstaat.”

Objectief

Ben Somers richtte samen met audioloog Tilde Van Hirtum en ingenieur Benjamin Dieudonné Brainphonics op, de spin-off die de technologie naar de praktijk brengt. Ze ontwikkelden een gebruiksvriendelijke test die objectief bepaalt hoe goed iemand spraak verstaat. “De testopstelling is eenvoudig: sensoren meten hersenactiviteit terwijl de patiënt een film of tekenfilm bekijkt, met wisselende geluidsomstandigheden. We meten ondertussen de mechanismen in de hersenen die spraak verwerken. Dat lukt ook bij heel jonge kinderen.”

Film kijken

De test werkt volledig automatisch: de patiënt hoeft niets te doen of aan

“Ook voor andere doelgroepen maakt deze test een groot verschil, zoals mensen met dementie. Bij hen is er een bewezen link tussen gehoorverlies en cognitieve achteruitgang.”

te geven. De metingen gebeuren vanzelf, zonder dat de persoon iets merkt, en de resultaten zijn kraakhelder. “Vooraf voor mensen die niet kunnen deelnemen aan klassieke gehoortesten, zoals baby’s vanaf één maand, is dit een grote doorbraak.”

In Vlaanderen wordt ongeveer één op de duizend kinderen geboren met ernstig gehoorverlies. Nog eens evenveel kinderen ontwikkelen gehoorproblemen in hun eerste levensjaren. Klassieke spraaktesten zijn pas geschikt vanaf vier jaar, terwijl een vroege diagnose cruciaal is. Ook voor andere doelgroepen maakt deze test een groot verschil, zoals mensen met dementie. Bij hen is er een bewezen link tussen gehoorverlies en cognitieve achteruitgang.

Op de markt

Na een grondige testfase, onder andere in UZ Leuven, is de technologie volledig klaar. Na de Europese certificering als medisch apparaat komt CORGEE op de markt, en wordt het ingezet in hoorcentra, bij audiologen en in ziekenhuizen. *

INNOVATIESTEUN VOOR VIJF PROJECTEN

De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt innovatieve projecten die de kennissector in de regio versterken. Binnen de domeinen logistics, health, food, cleantech en creativity biedt de provincie subsidies tot 50% van de kosten, met een maximum van € 150.000 per project. Het project SpeechRetriever van BrainPhonics kreeg een subsidie van € 150.000.

Ook vier andere projecten kregen steun:

MicrobeSpotter

Een snellere en eenvoudigere test voor urineweginfecties, ontwikkeld door VIB-KU Leuven, Comate en imec. (Subsidie: € 149.786)

Precision Transport Logistics Gateway

Een logistieke keten voor het transport van gepersonaliseerde kankertherapieën, ontwikkeld door Air Cargo Belgium. (Subsidie: € 149.862)

Braekbant Grizit

Een digitale, intelligente smeerpomp die machines op het juiste moment en met de juiste hoeveelheid vet smeert. (Subsidie: € 124.893)

Fishway

Een innovatief B2B-bedrijf dat visingrediënten ontwikkelt uit gekweekte viscen, zonder schadelijke stoffen zoals microplastics en zware metalen. (Subsidie: € 150.000)

Meer weten?

www.smarthubvlaamsbrabant.be

PURE PAARDENKRACHT

Het Brabants trekpaard

Het Brabantse trekpaard is een icoon van onze provincie. Dat is in grote mate te danken aan Remi Vanderschueren, een paardenfokker uit het Pajotse Vollezele. In de jaren 1870 kruiste hij drie paardenrassen om een oersterk en zachtvaardig lastdier te creëren. Een ideale krachtbron voor werk op het veld en voor het voorttrekken van zware machines en schepen. Dit indrukwekkende dier groeide uit tot het grootste exportproduct van ons land. Bovendien was het een schoonheid: Remi's hengst Brillant won in 1878 de eerste prijs op de wereldtentoonstelling in Parijs.

Vandaag bewijzen Brabantse trekpaarden nog steeds hun waarde. In de bosbouw worden ze ingezet om boomstammen te verslepen op plaatsen waar zware machines de bosbodem te sterk zouden belasten. Ze zijn ook gewoon heel mooi om naar te kijken in hun weides in het Pajottenland.

Wil je ze aan het werk zien? Dan moet je naar het Provinciedomein Huizingen. De vijf trekpaarden Jérôme, Christa, Jarca, Darko en Ilona kan je er geregeld zien trekken, spelen en duwen om zo te helpen bij het domeinonderhoud. ✱

Wist je dat de provincie Vlaams-Brabant een veulenpremie toekent aan veulens die geboren worden bij Vlaams-Brabantse fokkers? Dat je met onze provinciale ontleenkoffer in de klas aan de slag kan met het Brabants trekpaard?

www.brabantstrekpaard.be

EEN BIJENPLAN VOOR LIEDEKERKE

Een thuis voor 143 bijensoorten

De vierbandgroefbij zweeft vrolijk van bloem naar bloem. Een lome hommelm doet hetzelfde op een trager ritme, terwijl een Texelse zandbij zijn nest opzoekt in de speelheuvel. Het Vijfhoekpleintje in Liedekerke gonst van het leven. Liefst 26 verschillende bijensoorten voelen zich hier thuis.

Het is geen geheim: de bijenpopulaties boeren achteruit. De schaalvergroting van de landbouw, het gebruik van pesticiden en minder bloemrijke graslanden hebben het moeilijk gemaakt voor deze diertjes. Dat baart tot zorgen want bijen spelen een belangrijke rol als bestuivers van wilde planten en van landbouwgewassen. Ze zijn ook een indicator van hoe het met onze biodiversiteit is gesteld.

Vierkleurige koekoekshommel

Hoe kunnen we het tij keren? Dat wilde de gemeente Liedekerke weten, en ze vroeg Natuurpunt Studie een bijenplan op te stellen. Wetenschappelijk medewerker Jens D'Haeseleer begon met een inventarisatie en telde samen met enkele collega's in 2019 en 2020 de verschillende bijensoorten op negentien

locaties zoals pleintjes, begraafplaatsen, bermen en natuurgebied. Het resultaat: 1.047 waarnemingen en 122 bijensoorten met ronkende namen als de vierkleurige koekoekshommel, kortsprietwespbij, wimperflanzandbij, glanzende bandgroefbij en schoffelbloedbij. En opvallend, ook enkele bedreigde soorten, waaronder de vierbandgroefbij en de dikbekbehangersbij.

Voor elk van de onderzochte locaties deden Jens en collega's enkele voorstellen om het leefgebied van de bijen te verbeteren. "Zoals een variatie in planten- en bloemsoorten, genoeg naakte ondergrond voor meer nestgelegenheid, minder intensief maaibeheer", legt de onderzoeker uit. "Liedekerke is de eerste gemeente in Vlaanderen waar we nu een opvolgingsonderzoek hebben gedaan. We bezochten vijf locaties opnieuw. De resultaten waren verrassend."

Van 5 naar 26 soorten

Voor het Vijfhoekplein scoorde goed. "Het was vijf jaar geleden nog een klassiek graspleintje zoals er in elke gemeente te vinden zijn. Met één grote boom en een intensief maaibeheer met hooguit wat paardenbloemen en madeliefjes. Op ons advies werd het plein ingezaaid met een bloemenmengsel van bijenvriendelijke wilde planten als margriet, groot streepzaad, beemdkroon. En later in de zomer bloeit ook knooppkruid en wilde peen. In de bloembakken zoemen bijen tussen het grijs kattenkruid. Het speelheuveltje met voldoende naakte grond zorgt voor nestgelegenheid voor grondnestelende bijen."

"In 2020 troffen we er vijf bijensoorten aan. Onze hertelling drie jaar later leverde 26 bijensoorten op."

"In 2020 troffen we er vijf bijensoorten aan. Onze hertelling drie jaar later leverde 26 bijensoorten op. Vooral veel hommelse soorten, enkele maskerbijen en nogal wat bijensoorten die zich uitsluitend voeden met planten uit de composietenfamilie. Twee bijzondere soorten vielen op, de geriemde zandbij en de vierbandgroefbij."

25 MEI TOT 1 JUNI

De Week van de Bij

Ook een fan van bijen, vlinders en andere nuttige bestuivers? Dan kan je zelf ook heel wat doen om deze diertjes te helpen. Door geen pesticiden te gebruiken en je tuin natuurlijk in te richten, doe je al heel wat.

En je kan nog meer. Bouw een heuse bijenburcht in je achtertuin. Dat is meer dan een bijenhotel, ook tof, maar een burcht zorgt ook voor nestgelegenheid voor zand- en groefbijen. Een bloeihoog met planten die van het vroege voorjaar tot het late najaar bloeien fungeert als een bijenrestaurant. En je hoeft echt niet zo heel veel plaats te hebben, een groene gevel met de juiste klimplant is al heel wat.

Tips & tricks vind je op
www.weekvandebij.be

Minder maaien

Soms is er heel weinig nodig om een perceel meteen een stuk aantrekkelijker te maken. "In de gazons en bermen in de buurt van de gemeentelijke loods troffen we in 2020 28 bijensoorten aan. In 2023 waren er dat 37. Het nieuwe bijenhotel helpt, maar vooral het aangepaste maaibeheer betekent een wereld van verschil. Door de kortegemaaide gazons wat minder vaak te maaien, komen de wilde bloemen vanzelf. In de bermen aan de voorkant van de loods bloeit gewoon biggenkruid volop. En aan overkant van de straat vind je rode klaver en wilde peen."

De teller in Liedekerke staat intussen op 143 verschillende bijensoorten. *

Wil je zelf aan de slag om je tuin bijvriendelijk te maken?
vlaamsbrabant.be/leve-de-tuin

IN HET SPOOR VAN EEN BIERGIDS

Proeven van het Pajottenland

Het is niet alleen de parelende geuze en de gulle plank met streekkaas en charcuterie erbij. Ook de plek is heerlijk: het terras van een eeuwenoude vierkantshoeve waar de lambiek rijpt in houten vaten. Biergids Johnathan weet hoe je het Pajottenland moet beleven.

Johnathan Van der borgh schenkt behoedzaam een Oude Geuze Kestemont uit. De titel 'Oude Geuze' vertelt al heel wat over het zachtzuringe bier. "Dat het bier gemaakt is door jonge en oude lambiek te mengen en te laten hergisten op de fles. De oude lambiek moet minstens drie jaar op vat gerijpt hebben", vertelt Johnathan. "De oude lambiek zorgt vooral voor het karakter van het bier, de restsuikers van de jonge lambiek zetten het gistingproces in de fles op gang."

Hij kan er uren over vertellen, want Johnathan is niet alleen Pajotter, zytholoog en biersommelier. Hij is ook afgestudeerd als een van de allereerste biergidsen in Vlaams-Brabant. Een initiatief van CVO Brussel, in samenwerking met Toerisme Vlaams-Brabant, HORAL, Belgische Brouwers en Toerisme Vlaanderen.

Brettanomyces Lambicus

Willem, Leene en Jan luisteren geboeid. De Pedemolenwandeling bracht hen naar brouwerij Kestemont

in Sint-Gertrudis-Pede, vlakbij de Pedemolen. Een idyllisch stukje Pajottenland. Vraag maar aan Pieter Bruegel die hier vierhonderd jaar geleden zijn schildersezels plantte. Je kan de Pedemolen herkennen in zijn schilderijen 'De ekster op de galg' en 'De terugkeer van de kudde'.

Misschien rook de kunstenaar toen al de kenmerkende geur van het afkoevende wort in de straten van Pede? Die hangt er nu ook, sinds familie Kestemont de eeuwenoude brouwerij Goossens nieuw leven inblies. Lias Kestemont en schoonbroer Wim Kriekemans brouwen hier sinds 2021 op dezelfde manier als eeuwen geleden: lambiekbrouwers voegen geen gist toe maar stellen hun brouwsel bloot aan de frisse omgevingslucht. De wilde gisten als *Brettanomyces Lambicus* en *Brettanomyces Bruxellensis* doen de rest.

Pottekeis

Johnathan zet zijn geheime wapen op tafel: een potje Pottekeis. "Een echte

streekspecialiteit. De kaas is een mengeling van Brusselse kaas, platte kaas, peper, zout, mosterd, bieslook en een scheutje lambiek. Hoe groter het aandeel Brusselse kaas, hoe straffer de geur. Het is lekker op een boterham, met wat radijsjes voor de liefhebbers, en natuurlijk een lambiekbier of geuze erbij. Geen fan van de scherpe kaas? Een boterham met boerenpaté smaakt het best met een Oude Kriek."

'Lambiek' op de boerenbruiloft

De Pajotters zijn trots op hun unieke smaken. Maar hoe oud is de lambiektraditie? De naam Lambiek wordt voor het eerst officieel vermeld in geschreven bronnen uit de 18de eeuw,

Pedemolen- wandeling 10,8 km

Deze wandeling leidt je langs de prachtige vergezichten van het Pajottenland, met rustige holle wegen en groene weidelandschappen. Je komt onder meer langs brouwerij Kestemont en de watermolen van Sint-Getrudis-Pede, kortweg Pedemolen, waar al sinds de 14de eeuw graan wordt gemalen.

Openbaar vervoer

Bushalte 'Schepdaal Geraardsbergsestr.' op 185 meter van de startplaats.
Buslijnen: 573, 570, R18

Vertrek

Sint-Rumolduskerk, Schepdaal

Knooppunten

651 – 650 – 648 – 140 – 649 –
187 – 199 – 198 – 157 – 156 –
196 – 125 – 190 – 725 – 724 –
747 – 761 – 653 – 652 – 651

rond 1794, in een oorkonde van de stad Halle”, vertelt Johnathan. “Maar de geschiedenis van het bier gaat veel verder terug in de tijd. Aanvankelijk waren er verschillende benamingen en varianten van lambiek zoals ‘Keutebier’, ‘Meerts/Meert’, ‘Hallesbier’ of ‘oud bier’. Pas met de opkomst van geschreven documenten en regelgeving werd ‘Lambiek’ een gestandaardiseerde naam. Ken je het schilderij ‘De boerenbruiloft’ van Bruegel uit 1567? In de kruiken met bier die op tafel staan, zat zonder twijfel een variant van Lambiek. Lambiek is meer dan geschiedenis, het bier maakt deel uit van de cultuur van de streek. Dat zit in onze genen en

vandaag meer dan ooit, met flink wat nieuwe brouwerijen en stekeringen.”

Met fruit van eigen kweek

Zoals brouwerij Kestemont zelf. In 2016 kocht de familie de oude hoeve van brouwerij Goossens en vier jaar geleden begonnen ze zelf te brouwen. “Natuurlijk kozen we ook voor spontane gisting, geuze is ook mijn lievelingsbier”, lacht Lias. “Lambiek is dan wel een eeuwenoud bier, het is ook enorm veelzijdig.”

“Wij zijn een familie van tuinbouwers. Daarom kweken ze zoveel mogelijk van onze ingrediënten zelf. En niet alleen de tarwe die we gebruiken, ook het kleinfruit waarmee we onze

eigen variaties maken." De collectie is dan ook heel uitgebreid, van lambiekbieren met blauwe bes, kruisbes, rabarber, abrikozen, frambozen, groene druif, Oude Kriek met Schaarbeekse krieken, en veel meer.

De Cam is (g)een brouwerij

Te veel om te proeven alleszins, want de vrienden wacht nog een hele verkenningstocht door de streek. Met de fiets de glooiingen van het landschap op en af en Fietssnelweg F209 Denderleeuw-Brussel als leidraad. In Wambeek nodigt de lentezon uit tot een terrasje en Johnathan weet welke lambiekbieren er op de kaart van café De Vierhoek staan. Hij raadt een Oude Geuze van Girardin én eentje van De Cam aan. "Elke geuze is zurig en fris, maar de nuances tussen de bieren zullen je verbazen. En nog een weetje: een 'cam' is een oud woord voor brouwerij. Maar De Cam is geen brouwerij maar een geuzestekerij. Hier laten ze lambiek rijpen, en ze steken (mengen, red.) en bottelen lambiek voor hergisting. Maar zelf brouwen doen ze niet." *

EEN GROEN HOEFIJZER ROND LENNIK

"Een ode aan het echte Pajottenland"

Een lint van natuurparkjes en groene rustplekken ligt als een hoefijzer rond Sint-Kwintens-Lennik. Een blauwgroene ader in de valleien van de Slagvijverbeek en de Diepenbroekbeek. "Als een ode aan dat ooit zo typische beeld van het Pajottenland", zegt inwoner Maarten Van Houdenhoven.

Het is slechts enkele minuutjes wandelen voor Maarten, van in het centrum van Lennik tot de mooie natuur aan de rand van het dorp. "Ja, het Pajottenland heeft dat typische glooiende landschap, maar veel is ingenomen door velden en weiden. Dat is mooi, maar het zijn de kleine landschapselementen die echte stapstenen van de natuur zijn. Zoals haagkanten en poelen, hoogstambomen en beekvalleitjes. En die stapstenen staan onder druk."

Ontsnappen aan het beton

De gemeente kocht enkele strategisch gelegen gronden aan. Samen met het Regionaal Landschap Pajottenland en Zennevallei en geëngageerde inwoners als Maarten, kreeg het Groene Hoefijzer vorm. De provincie financierde mee.

"Dit Groene Hoefijzer is een ode aan dat Pajottenland, waar mensen rust en tijd vinden in de echte natuur", zegt Maarten. "Waar ze in de zomer kunnen ontsnappen van de

hitte van het beton in de woonkernen en lichamelijk en geestelijk verfrissing zoeken. De vorm volgt de beekvalleien rond de dorpskern, en is meteen ook een knipoog naar het stoere Brabantse trekpaard Prins dat op het marktplein staat.”

Lindebomen en een ijsvogel

Vandaag vind je er Natuurpark Slagvijver waar je kan ravotten en ontspannen. Het bos slagvijver breidt alsmat uit. De Coudenborrebron – ook het bronneke van Zwartenbroek genoemd – is ingericht als een mooie rust- en ontmoetingsplek, en je kan wandelen door landschapspark Tomberg. “Mijn favoriete plek is de Saffelberg. Je hebt er een prachtig vergezicht en je ziet het tracé van de Romeinse baan die er liep. Helemaal boven staat de Saffelbergkapel omzoomd met lindebomen. Een lieflijk Pajots tafereel.” ✱

Groen Pajottenland

Hoe is het gesteld met de natuur in jouw gemeente? De Vlaamse provincies sloegen de handen in elkaar en brachten het cijfermateriaal over natuur samen in provincies.incijfers.be. Opvallend: het landelijke Pajottenland kleurt dan wel groen, zoveel echte natuur is er nu ook weer niet. Veel is immers ingekleurd als landbouwgrond. Een project als het groene hoefijzer toont hoe mooi de natuur in het Pajottenland kan zijn.

Vlaams-Brabant heeft meer groene bestemmingen dan het Vlaamse gemiddelde. In Vlaams-Brabant is 17,8% van het grondgebied bestemd voor natuur en groen. Dat zijn bossen, parken en natuurreservaten. Vlaanderen zit op gemiddeld 15,5%.

De Pajotse gemeenten scoren relatief gezien minder goed. In Lennik,

bijvoorbeeld, is slechts 9,5% groen ingekleurd. Amper 4% van de totale oppervlakte is afgebakend als deel van het Vlaams Ecologisch Netwerk. In Vlaams-Brabant is dat 9,4%, in Vlaanderen 7,7%. Bos neemt 8,1% van de oppervlakte van Lennik in, ten opzichte van 13,0% in Vlaams-Brabant.

Natte natuur als moerassen, natte heide, natte graslanden en veengebieden is er in heel Vlaams-Brabant stevig op achteruitgegaan. In Vlaams-Brabant was rond 2015 nog 7.512,66 hectare wetlands over. In de jaren 1950-60 was dat nog 22.990,81 hectare. Dat betekent een afname van maar liefst 67,32%. In Lennik ging dat van 253,58 naar 84,48 hectare in diezelfde periode.

provincies.incijfers.be/dashboard/natuur/rapport-natuur

MEDEWERKER IN DE KIJKER:
TEAM DIJLEBEKKEN
VAN DE DIENST WATERLOPEN

**“Leren
samenleven
met de bever”**

Een bezige beverfamilie had een pracht van een dam gebouwd op de Leibeek in het Haachts Broek. Goed voor de biodiversiteit in het vochtige gebied, maar het zorgde voor kopzorgen bij Aquafin. Het gestegen water maakte het onmogelijk om stroomopwaarts een defecte terugslagklep te herstellen. "Er zat niets anders op dan de dam af te breken", zegt bekkeningenieur Edwin van den Berg van de provinciale dienst waterlopen. "Tijdelijk, want we moeten leren samenleven met de bever."

Er kwam een grote grijpkraan aan te pas, want bevers zijn verwoede bouwers. Met dammen stuwen ze het water op in beken en rivieren, waardoor de ingang van hun burcht onder water blijft. Zo verschalken ze roofdieren. "Een knap bouwwerk", vindt Edwin van den Berg. Hij is als bekkeningenieur van de provinciale dienst waterlopen bevoegd voor het onderhoud van de provinciale waterlopen in het Dijlebekken. "Stroomopwaarts van de dam heeft Aquafin een overstortconstructie van de riolering. Een terugslagklep zorgt dat er geen beekwater in de riolering komt, maar ze was defect. Om die te herstellen, moest het waterpeil zakken."

Nuttige dieren

En dus moest de beverdam eraan geloven, mét de toestemming van het Agentschap voor Natuur en Bos. Want bevers zijn beschermde dieren en beverdammen mogen alleen in heel uitzonderlijke gevallen worden afgebroken. "Als de herstellingswerken achter de rug zijn, mag de beverfamilie weer haar gang gaan", zegt Edwin. "Het Haachts Broek is een waardevol broekbos. De beverdam stuwt het water op zodat het meer tijd krijgt om in de bodem te dringen. Ondanks de vochtigheid van het afgelopen jaar is er nog steeds sprake van een verdroging van de bodem in heel wat natuurgebieden. Beverdammen hebben een positief effect op de biodiversiteit in de meest kwetsbare gebieden." Toch veroorzaken ze soms ook overlast. "Als een dam op een ongelukkige

"Beverdammen hebben een positief effect op de biodiversiteit in de meest kwetsbare gebieden."

plaats ervoor zorgt dat het water te sterk stijgt en huizen of infrastructuur bedreigt. Of als een droog grasland onder water komt te staan, terwijl de natuurdoelen een droge ondergrond vragen. In het kader van natuurbeheer kunnen we dan ingrijpen. Niet door de dam meteen af te breken, meestal verlagen we die een stukje zodat het waterpeil zakt en de bever geen nieuwe dam hoeft te bouwen."

380 kilometer

Het team van het Dijlebekken bestaat naast Edwin uit Nikolaas Van Camp, Anais Neufkens, Lise Graulus en terreinmedewerker Stefan Jennes. Ze zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en het ruimen van 326 kilometer aan waterlopen van tweede categorie. Dat zijn de beken en rivieren van regionaal belang. Ook adviezen voor bouwprojecten langs het water of in overstromingsgevoelige gebieden, het beoordelen van rioleringsdossiers en het toezicht op eventuele bouwovertreedingen zijn bevoegdheden van Edwin en zijn team. "En zo

zijn er vier teams in onze provincie: voor het Dijlebekken, het Zennebekken, het Demerbekken en het bekken van Benedenschelde en Dender. Samen goed voor liefst 1.400 kilometer aan waterlopen."

Op beverbezoek

Het controleren en opvolgen van beverdammen vergt in hun takenpakket steeds meer aandacht. "Want de bever voelt zich weer helemaal thuis in onze provincie. Het aantal beverfamilies gaat erop vooruit, net als het aantal beverdammen. De dammen waarvan we weten dat ze mogelijk voor problemen zorgen, volgen we nauwgezet op. Elke maand brengen we sowieso een bezoekje aan de beverfamilies." *

Infopunt water

Heb je een vraag over een Vlaams-Brabantse waterloop?
Of wil je een hinderlijke situatie melden? Contacteer het Infopunt Water.

Tijdens de kantooruren op
016 26 75 02 of infopuntwater@vlaamsbrabant.be.

[vlaamsbrabant.be/
infopunt-water](https://vlaamsbrabant.be/infopunt-water)

STIJGING MET 7% OP EEN JAAR TIJD

We fietsen meer!

We fietsen almaar meer. In 2024 reden er elke dag gemiddeld 1.261 fietsers langs een fietstelpunt in onze provincie. Dat is een stijging van bijna 7% op een jaar tijd.

De provincie Vlaams-Brabant heeft een netwerk van 20 fietstellers verspreid over de fietssnelwegen in de regio. Deze fietstelpunten liggen op belangrijke fietsverbindingen waar veel pendelaars, scholieren, studenten en andere fietsers passeren. Sommige telpunten haalden vorig jaar de 500 fietsers per dag niet, maar het drukste telpunt – aan de Martelarenlaan in Leuven – was goed voor liefst 4.461 fietsers per dag. September is duidelijk de populairste fietsmaand. Die maand telde de provincie 934.403 fietsers langs de 20 fietstelpunten.

175% meer in 12 jaar tijd

De fietsteller ter hoogte van het Brampad in Wilsele, op de fietssnelweg F3 tussen Leuven en Brussel, registreert al 12 jaar lang fietsers en geeft een mooi beeld van de evolutie van het fietsverkeer. Sinds 2012 steeg het aantal fietsers er met 175%.

Maar niet overal stijgt het fietsverkeer. Aan het Viaduct van Vilvoorde, op de F23 tussen Boom en Brussel, daalde het aantal fietsers met 20,1%. De werken aan het viaduct zorgen er voor hinder waardoor veel fietsers tijdelijk een andere route kiezen.

Door de wind, door de regen

De stijging van 7% is des te opmerkelijk, want 2024 was ook het natste jaar ooit gemeten volgens het KMI. De inspanningen van de provincie om het netwerk van fietssnelwegen verder te verbeteren en uit te bouwen, lonen. Meer mensen ontdekken de fietssnelweg als alternatief voor het woon-werkverkeer. *

Benieuwd naar alle fietscijfers? De Vlaamse provincies bundelen alle informatie over verkeersmetingen, gebruikersonderzoeken en data over fietsveiligheid op www.fietsbarometer.be.

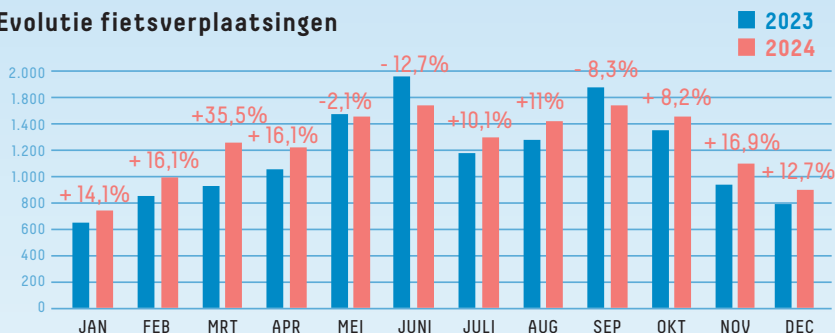
Waar vind je de fietssnelwegen die jou snel en veilig brengen waar je moet zijn?

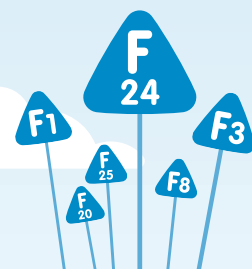
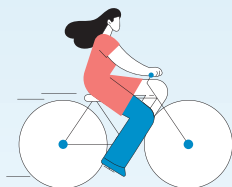
www.fietssnelwegen.be

Fietstellingen 🚲 Jaaroverzicht 2024

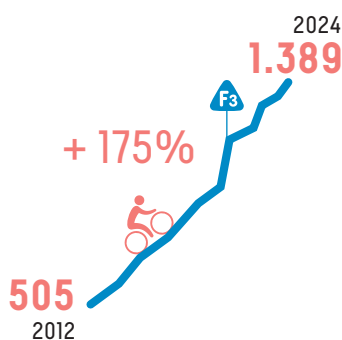
Evolutie fietsverplaatsingen

Daggemiddelde fietsbewegingen

Evolutie F3

- > **Evolutie 2024 tov 2023:** We zien een algemene stijging van **+6,9%** in het gemiddeld aantal fietsverplaatsingen per dag. Maandelijks schommelingen tov 2023 zijn vaak weersgebonden.
- > **Populairste fietsmaand was september** met een totaal van **934.403 fietsers** langs 20 telpunten.
- > **Meest getelde fietsers langs een telpunt op één dag was op vrijdag 4 oktober.** Hier telden we **8.151 fietsers op de F24** aan het park Belle Vue in Leuven. (Het was toen toevallig ook het WK Gravel)

Dit zijn de drukste fietspunten in Vlaams-Brabant

- **F24 in Leuven (Martelarenlaan):** gemiddeld 4.461 fietsers/dag (+6,1%)
- **F3/F8 in Leuven (Redersstraat):** gemiddeld 4.167 fietsers/dag (+0,5%)
- **F24 in Leuven (Stoemperspad):** gemiddeld 3.131 fietsers/dag (+16,5%)
- **F25 in Leuven (Brugbergpad):** gemiddeld 3.105 fietsers/dag (+20,4%)
- **F1 in Zemst (Brusselsesteenweg):** gemiddeld 1.646 fietsers/dag (+6,8%)
- **F3 in Wilsele (Brampad):** gemiddeld 1.345 fietsers/dag (+4,2%)
- **F20 in Ruisbroek (Vaartkant-Oost):** gemiddeld 1.052 fietsers/dag (+4,0%)

Enkele weetjes over 2024

10 jaar fietssnelwegen

Voornaamste redenen gebruik fietssnelweg

Vrijheid, flexibiliteit

Betrouwbare reistijd

Mentale en fysieke gezondheid

Bijkomend bewegwijzerd in 2024

- > **F24** (het stuk tussen Leuven en Vertijk)
- > **F20** (volledig)
- > stuk fietssnelweg tussen **F3** en **Brussels Airport**

75%

zeer tevreden over kwaliteit fietssnelwegen

♂ 55% ♀ 45%

5km

78% van de verplaatsingen

15km

41% fietst met een e-bike

"Ik moet het na een ongelukkige val met een rolstoel doen. Daardoor kan ik niet meer met de wagen op familiebezoek, naar de winkel of de dokter. En het openbaar vervoer of de hulp van familie is niet altijd een optie. Wie kan me helpen?"

Inge - Zaventem

Je kan als rolstoelgebruiker die in Vlaams-Brabant woont rekenen op de hulp van de Mobiliteitscentrale. De medewerkers regelen de volledige rit, je hoeft die alleen minstens twee werkdagen op voorhand aan te vragen. En dankzij onze subsidie is dit rit helemaal niet zo duur. De instapkost is 2,65 euro per rit, en voor elke gereden kilometer betaal je 0,66 euro. De subsidiëring geldt voor ritten tot 50 kilometer.

De Mobiliteitscentrale rijdt enkel voor rolstoelgebruikers, en de service is beperkt tot vier enkele ritten per week of twee ritten heen en terug.

Als je niet rolstoelgebonden bent maar wel een mobiliteitsbeperking hebt, helpen de medewerkers van de Mobiliteitscentrale je wel in je zoektocht naar alternatieven om je zo vlot mogelijk op je bestemming te brengen. Het aanbod is immers groot, denk maar aan alle private vervoerders, de diensten aangepast vervoer en diensten als Mobitwin, de flexbus van De Lijn, vrijwilligersorganisaties, het aanbod van de mutualiteiten en de OCMW's en zo meer. Ook instellingen, organisaties, zorgverleners of lokale besturen uit Vlaams-Brabant kunnen beroep doen op onze dienstverlening.

Stel jouw vraag aan de provincie

Heb jij ook een prangende vraag waarbij de provincie je kan helpen?

Contacteer ons dan via:
info@vlaamsbrabant.be

Meer weten?

Bel gratis naar 0800 26 990 of
mail naar mobiliteitscentrale@vlaamsbrabant.be.

Meer info:

www.vlaamsbrabant.be/mobiliteitscentrale

FAVORIET PLEKJE

Van lezer Ingrid Claes in Herent

De Mollekensberg

Tussen de woonwijken van Herent, de E314 en de autowegen N2 en N26 kom je in een wat verborgen stukje open ruimte. Enkele fraaie holle wegen leiden je er omhoog de Mollekensberg op. "Hier heb je een prachtig uitzicht over Leuven", zegt buurtbewoonster Ingrid Claes. "En bij helder weer zie je de Sint-Romboutstoren van Mechelen en zelfs de koeltorens van de kerncentrale van Doel."

Via de Mollekensstraat kom je in het gemeentelijke parkgebied Mollekensveld, met een speelbos en een kampvuurkring. Ingrid kijkt al uit naar het jaarlijkse Mollekensfest, een meerdaagse gezellige familiehap-pening als afsluiter van de zomer.

En de naam? Die is afgeleid van 'moule', de mal waarin leem uit de vele leemgroeven op de berg tot baksteen werd gevormd. Met de bakstenen die hier werden gemaakt, werden tot zo'n eeuw geleden de huizen in de streek gebouwd.

Volg de Mollekensbergwandeling

Van hartje Herent klim je omhoog, door velden en holle wegen de Mollekensberg op. Geniet van het schitterende panoramische uitzicht.

OPENBAAR VERVOER

Bushalte 'Herent Myrna Mack' op 177 meter van de startplaats. Buslijnen: 577, N1, 3, 296, 529.
Treinstation Herent op 272 meter van de startplaats.

STARTPUNT

Sportcentrum

Bar Swings:

Kouterstraat 1,
3020 Herent

AFSTAND: 9,5 km

VOLG DE KNOOPPUNTEN:

30 – 31 – 32 – 33 –
34 – 35 – 31 – 30

Scan de QR-code
en download
het kaartje

www.visitvlaamsbrabant.be/mollekensbergwandeling

DE MOLLEKENSBERG

Ontdek waarom dit het favoriete plekje in Vlaams-Brabant is van lezer Ingrid Claes op pagina 31.

JOUW FAVORIET PLEKJE VOLGENDE KEER HIER?

Mail dan je foto met een woordje uitleg erbij naar **info@vlaamsbrabant.be**

Misschien krijg je er een geschenkbond voor Straffe Streekproducten bovenop!

